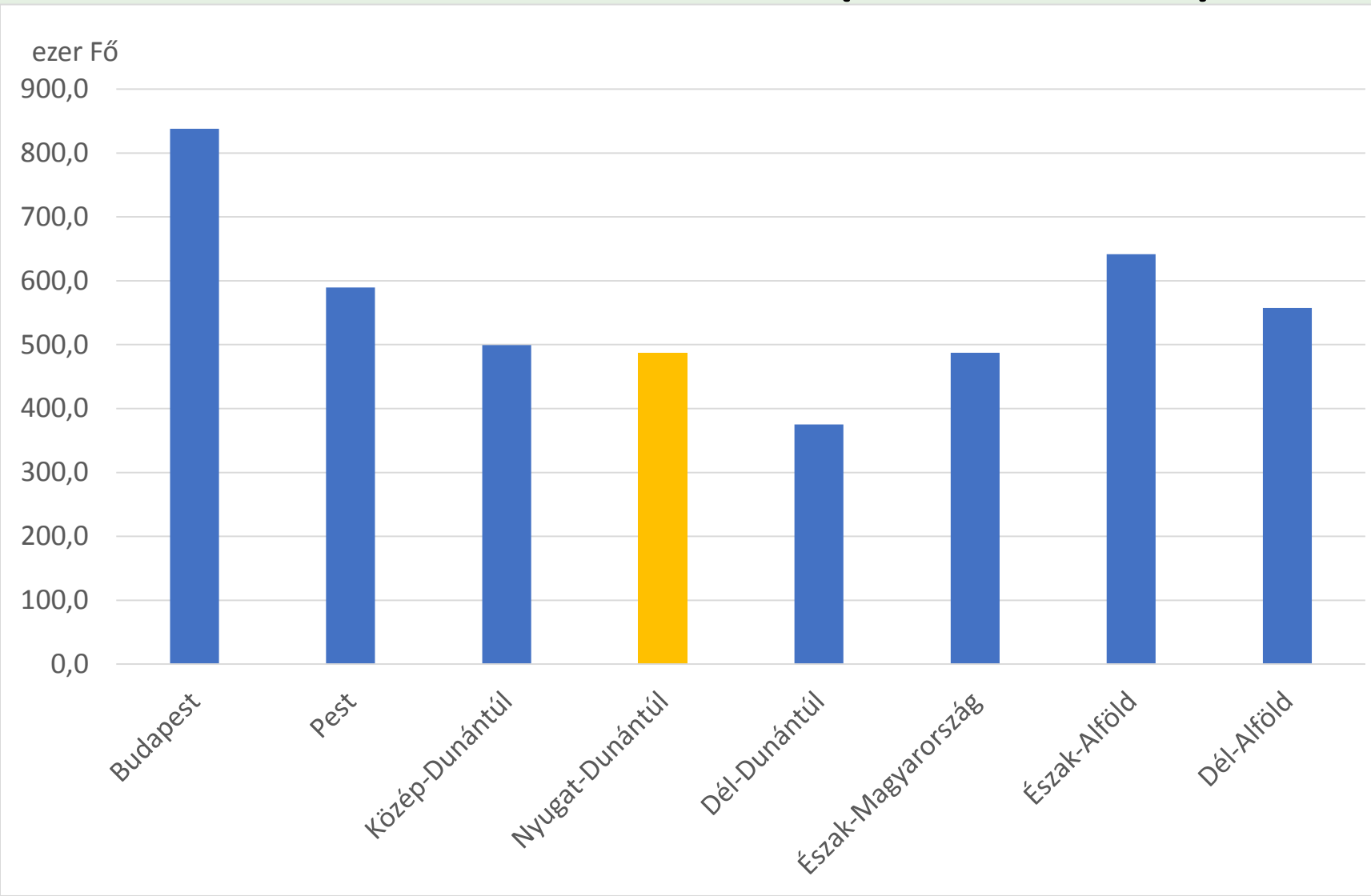

Dr. Dávid Lóránt egyetemi tanár, SZIE, ELTE

Dr. Varga Imre egyetemi docens, ELTE

A MUNKAERŐPIAC TERÜLETI FOLYAMATAI NYUGAT-MAGYARORSZÁGON

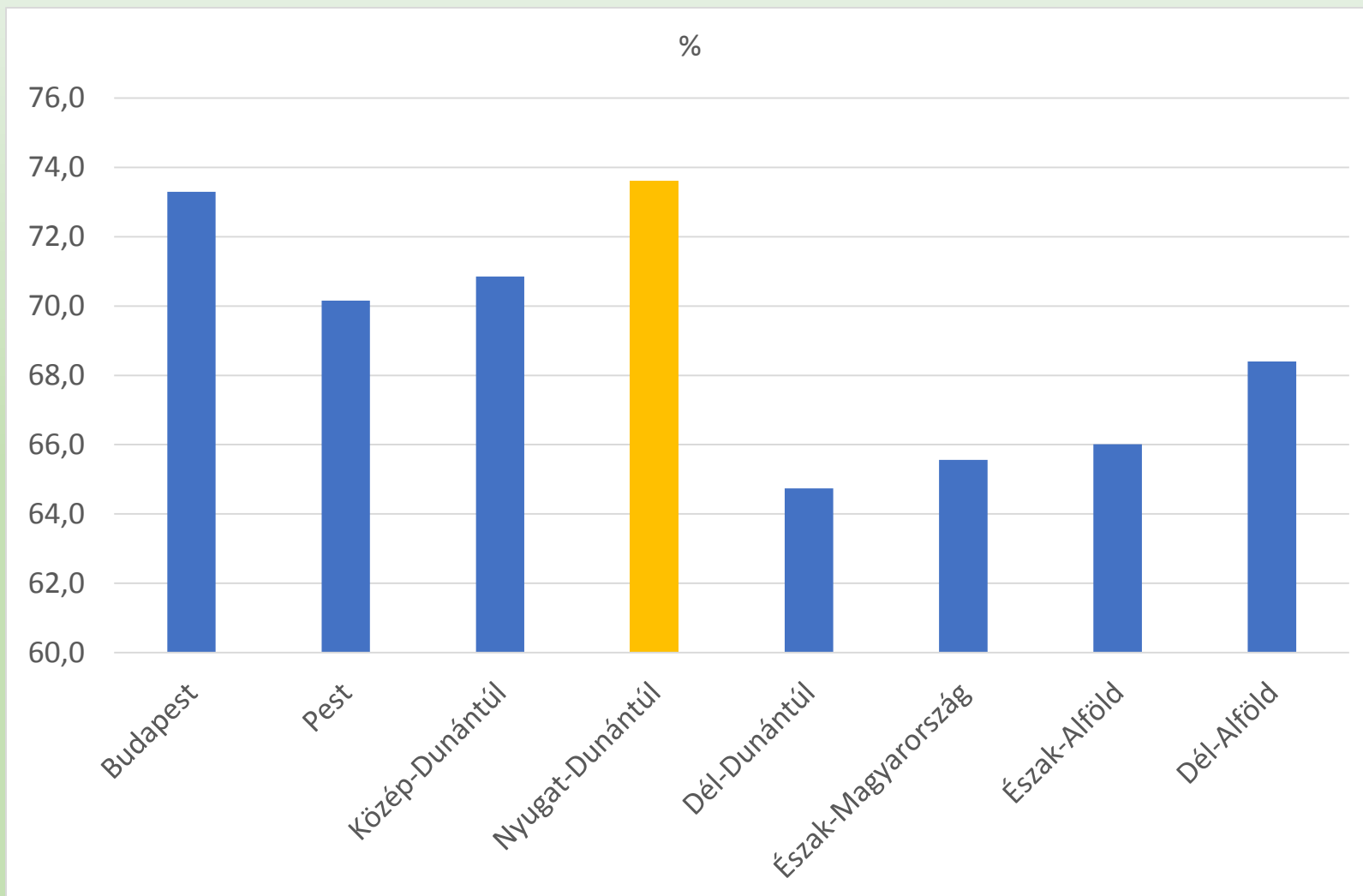
A 15–74 éves foglalkoztatottak számának alakulása (KSH 2018.)

Feltevés:

A nyugat-dunántúli régióban foglalkoztatottak létszáma magasabb, mint ahogy azt a népességszám indokolná.

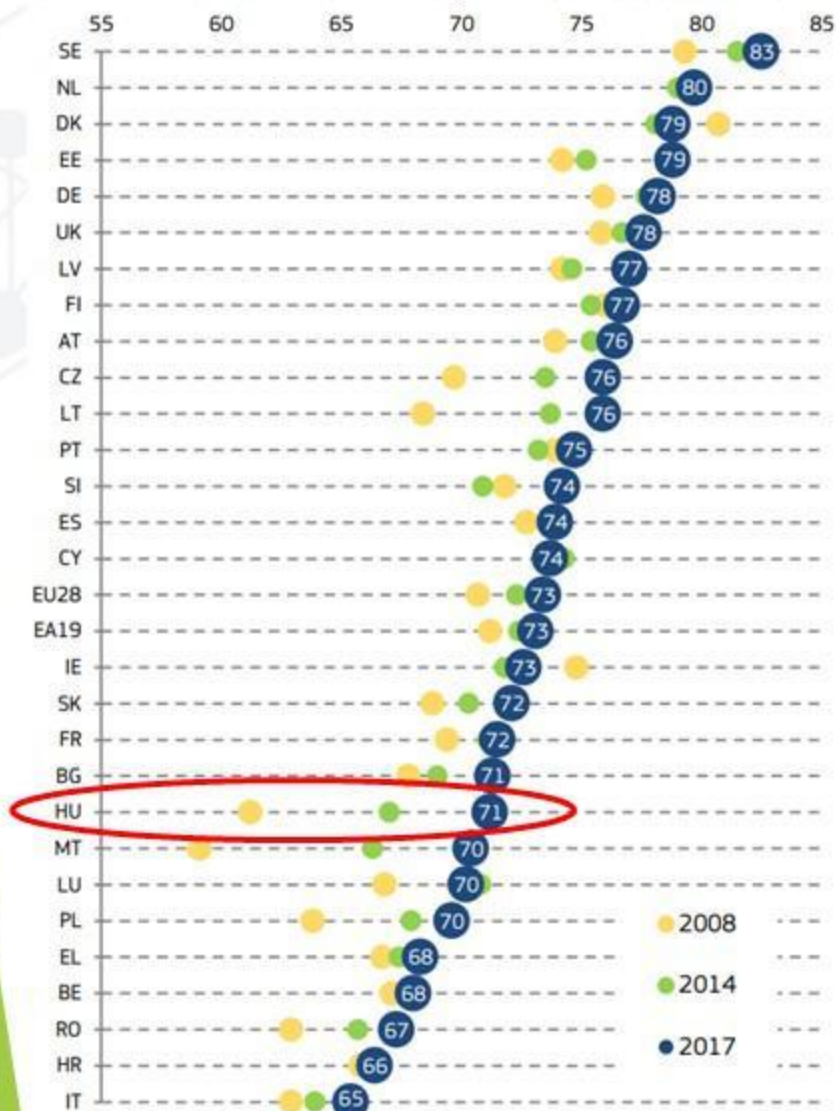
A 15–64 évesek foglalkoztatási rátájának alakulása (KSH 2018.)

Megállapítások:

- A nyugat-dunántúli régióban a legmagasabb a foglalkoztatási ráta.
- A fejlett gazdasági és társadalmi környezet indokolja mindezt.
- A nagyon jelentős külföldi tőkeberuházások elősegítették a foglalkoztatást, amelyek már a 90-es évektől végbementek, megelőzve a többi régiót.

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

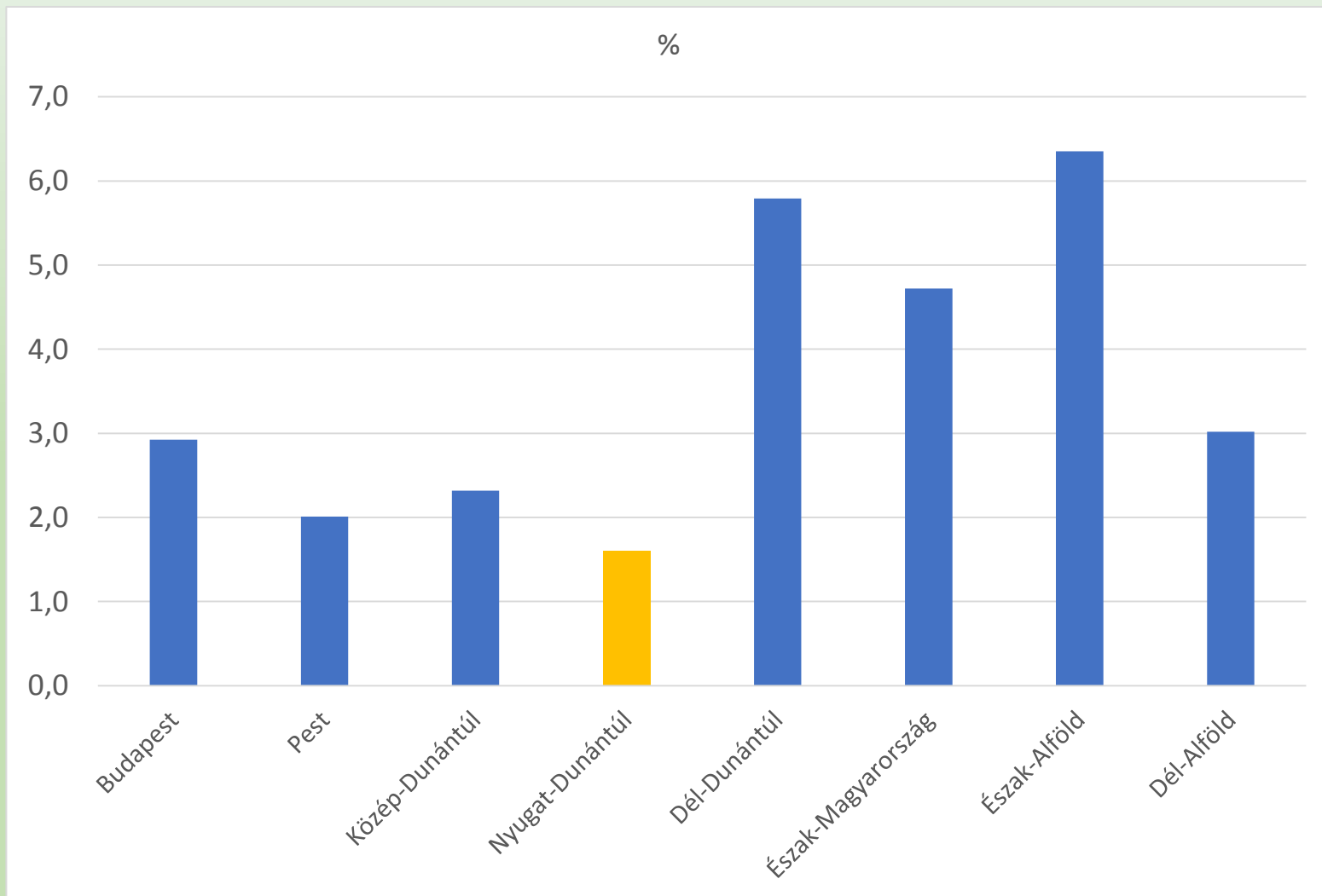
Európai kitekintés:

Foglalkoztatási ráta az
EU-tagállamokban 15-64
évesek körében
(2017)

Forrás:

ec.europa.eu/employment_social/empl_portal/publications/Esde2018/xls/Chap1/Chap1-Chart-1.10.xlsx

A 15–74 évesek munkanélküliségi rátájának alakulása (KSH 2018.)

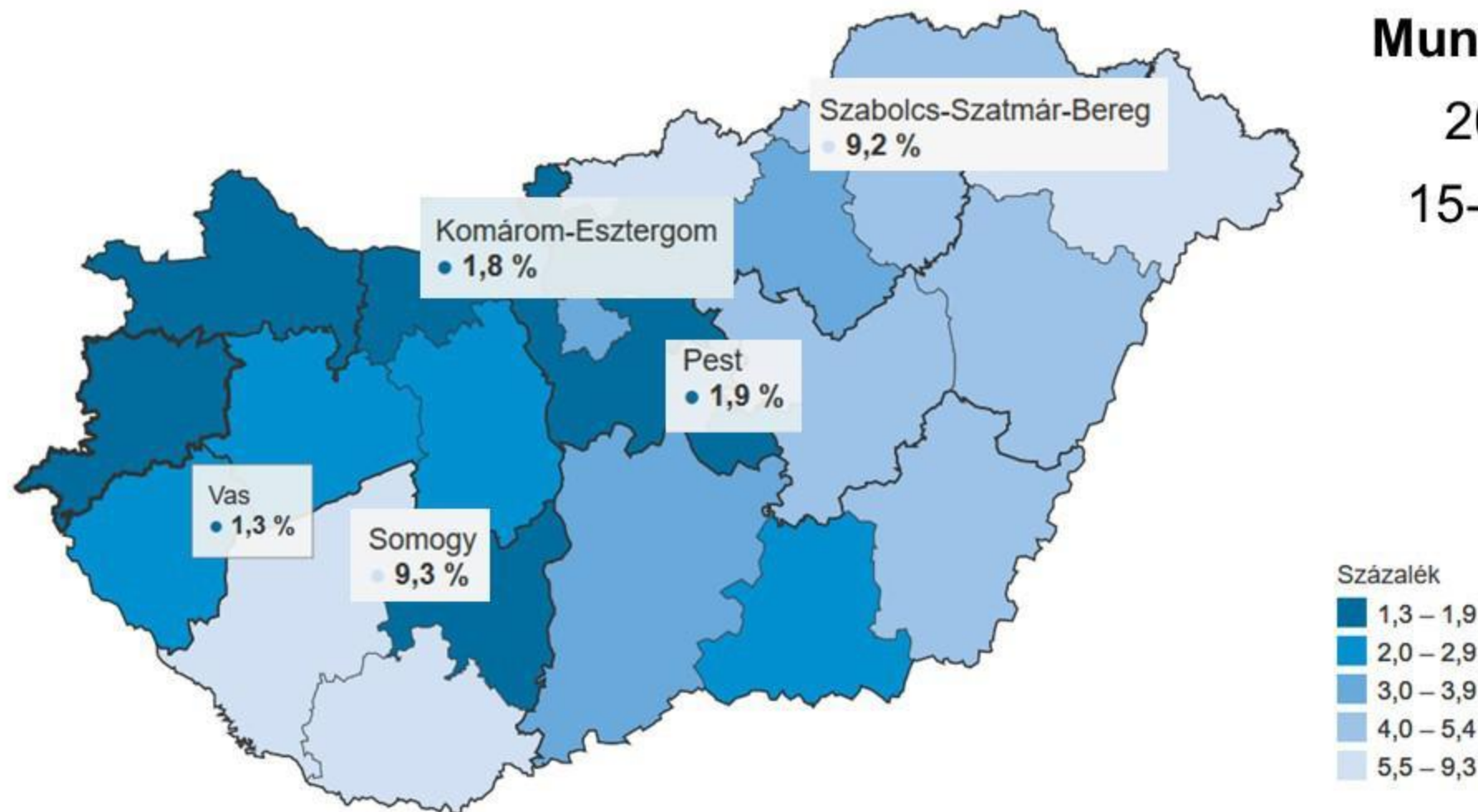

Megállapítások:

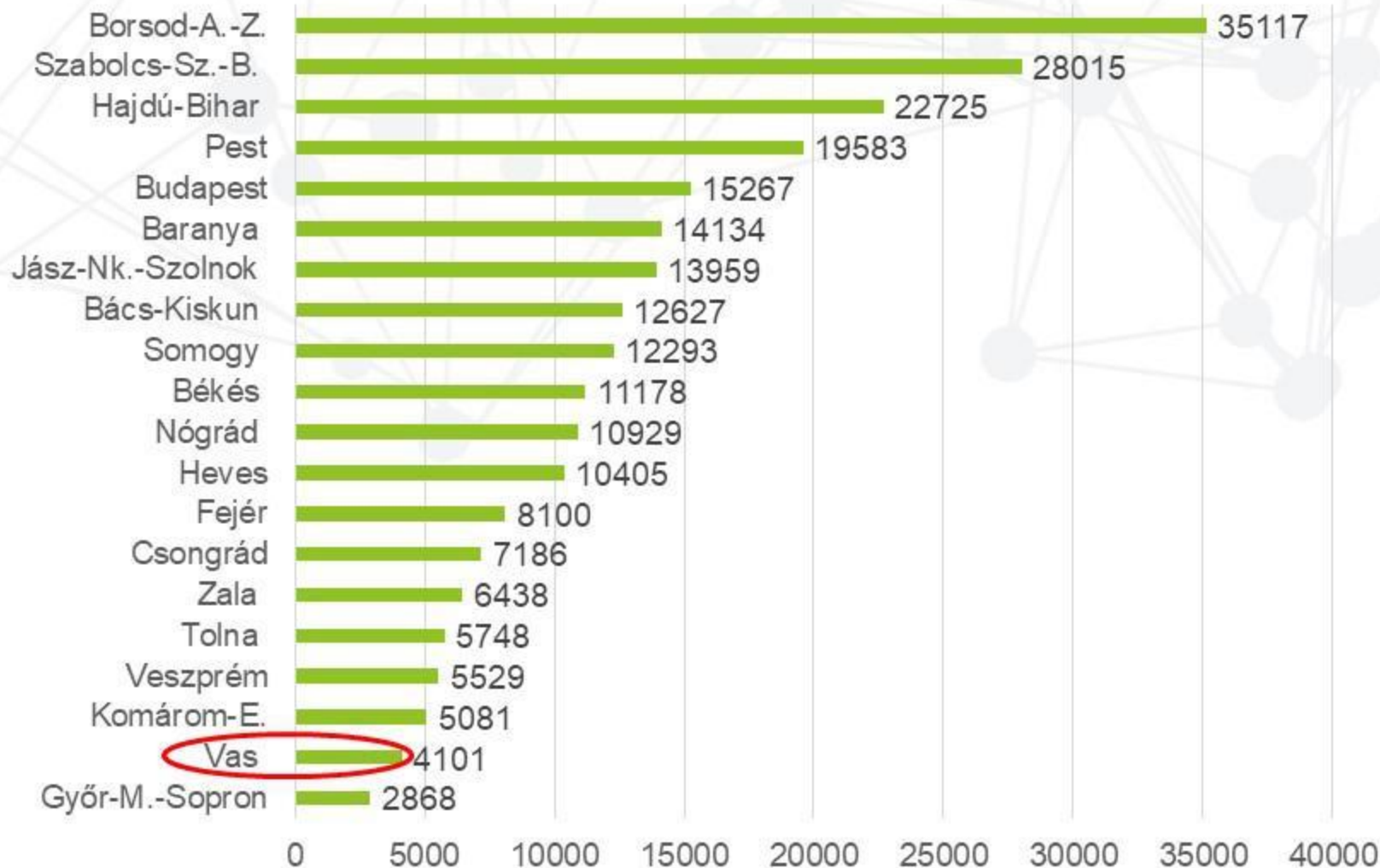
- A nyugat-dunántúli régióban a legalacsonyabb a munkanélküliségi ráta.
- A foglalkoztatási ráta magas szintje és Ausztria közelsége, a külföldi munkavállalás lehetősége indokolja mindezt.

II. Vas megye foglalkoztatási helyzete

**Munkanélküliségi ráta,
2018. I. negyedév,
15-74 éves népesség**

II. Vas megye foglalkoztatási helyzete

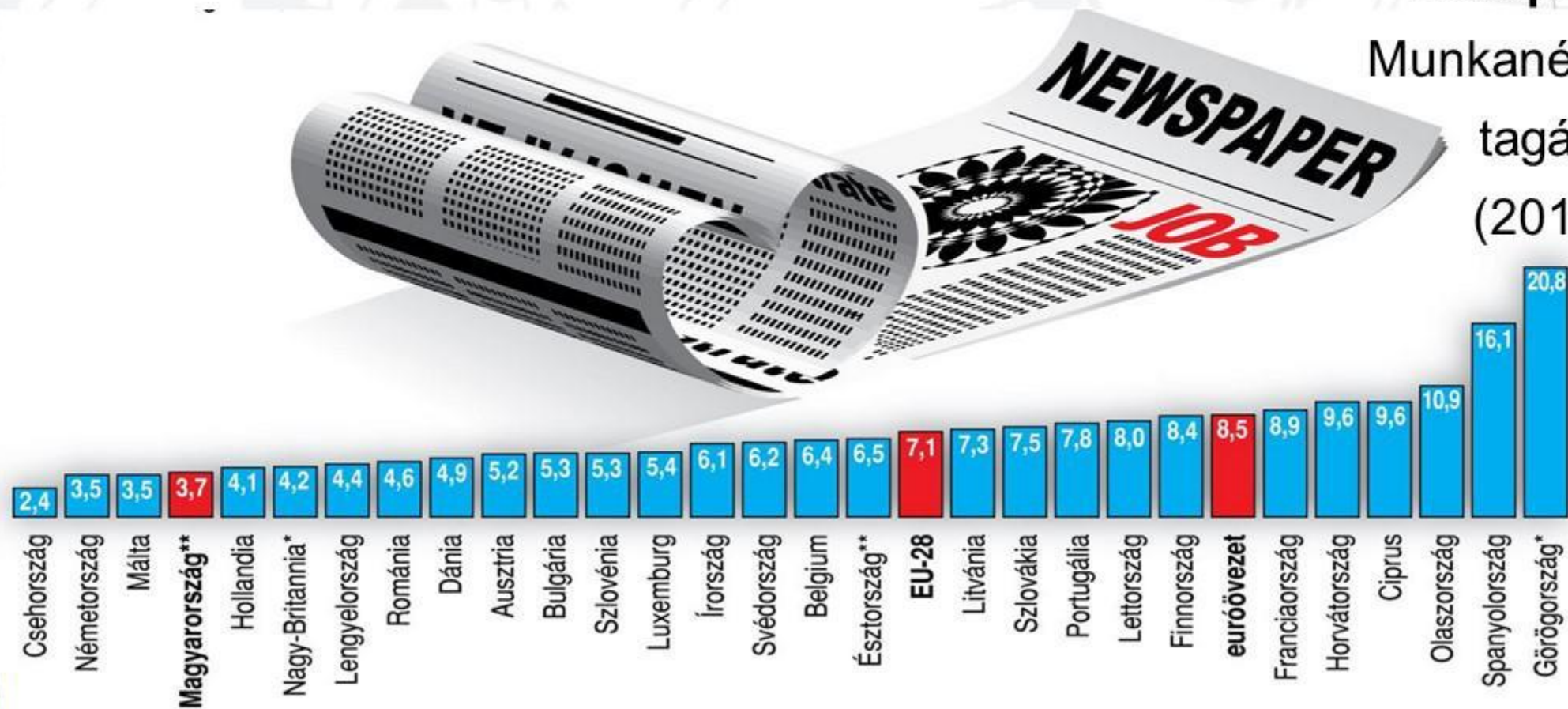

**A nyilvántartott
álláskeresők száma,
2018. augusztus**

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

Európai kitekintés:

Munkanélküliség az EU-
tagállamokban
(2018. február)

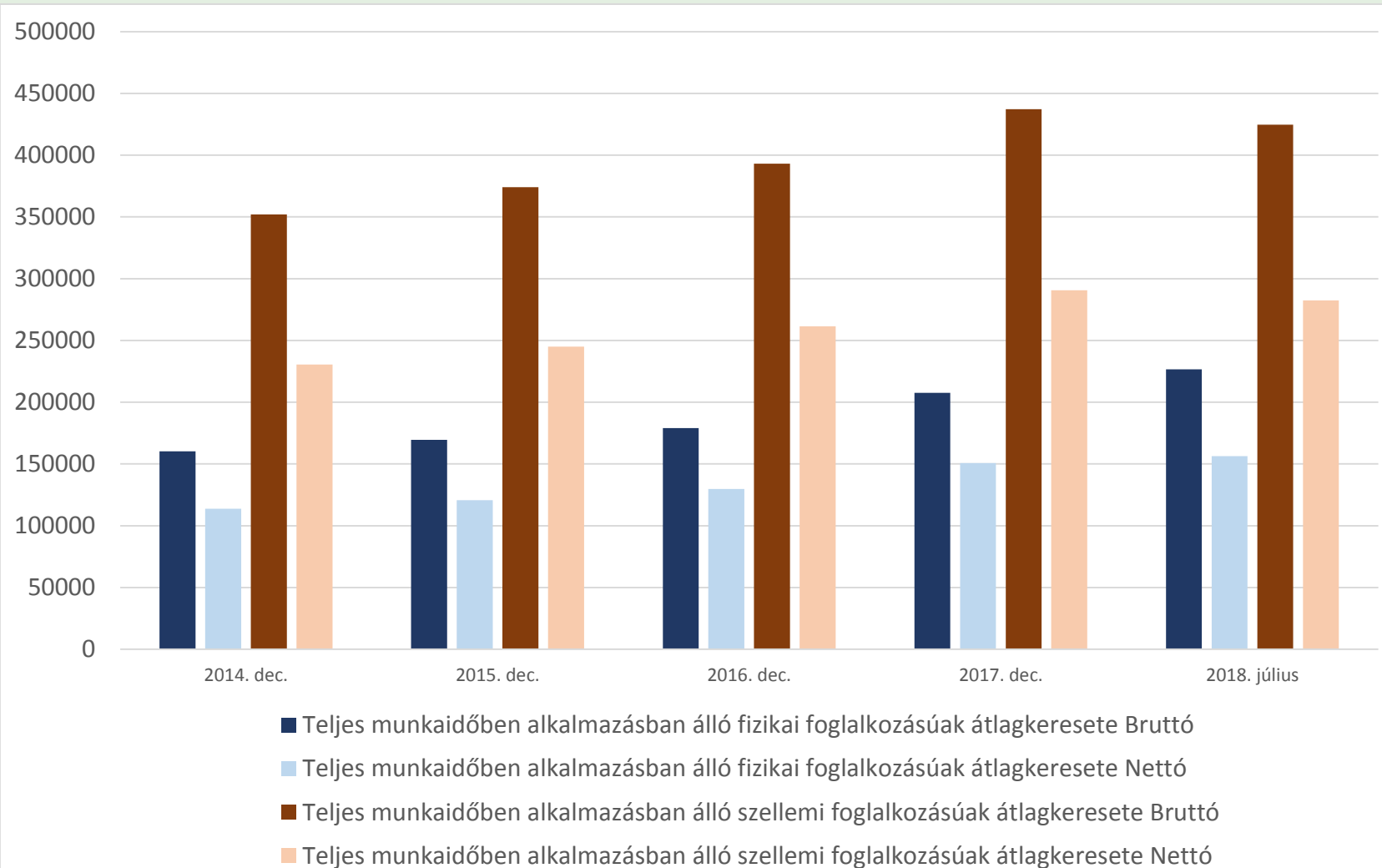
** 2018. januári adat

A munkaerőpiac feszítettsége és a reálbérek növekedése a versenyszférában

<https://www.agronaplo.hu/szakmai/2017/10/gazdasag/emelkedo-foglalkoztatottsag-dramanagyorsulo-bernovekedes-kritikus-szinten-a-munkaerohiany>

Teljes munkaidőben alkalmazásban álló fizikai és szellemi foglalkozásúak bruttó és nettó átlagkeresete (KSH 2018.)

Megállapítások:

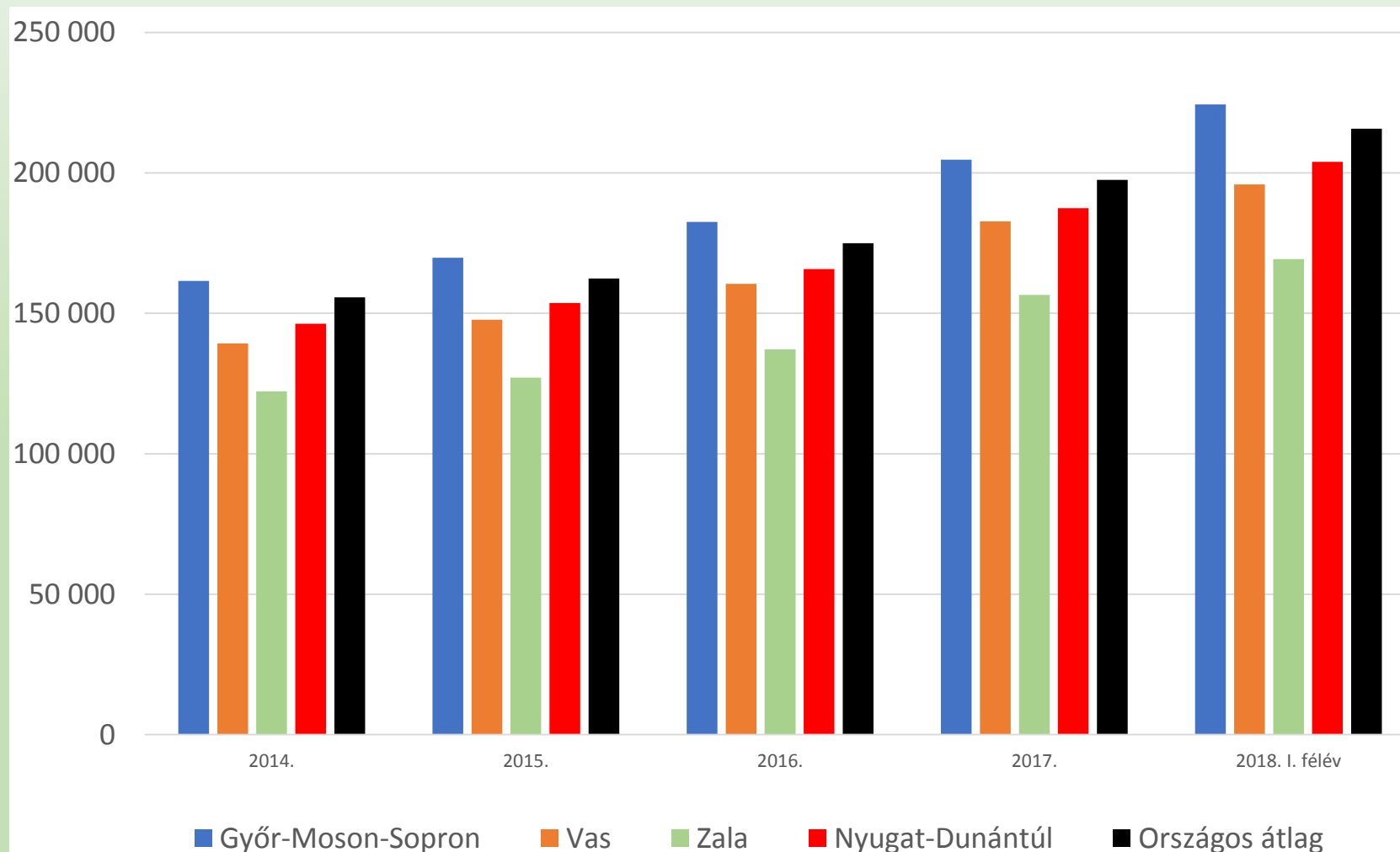
- Mind a fizikai, mind a szellemi foglalkozásúak átlagkeresete folyamatosan növekszik.
- A fizikai és a szellemi átlagbér között közel kétszeres a különbség!

Teljes munkaidőben alkalmazásban álló fizikai és szellemi foglalkozásúak bruttó átlagkeresete (KSH 2018.)

További következtetések:

- Mind a fizikai, mind a szellemi foglalkozásúak átlagkeresete nagyon jelentősen elmarad a nyugat-európai bérektől.
- A bérkülönbségek önmagában indukálják a külföldi munkavállalást.
- A legjelentősebb a fizikai foglalkozásúak lemaradása, ezért az ő esetükben különösen jelentős a külföldi munkavállalás. (betanított és szakmunkások egyaránt)
- A nagy vonzerő, munkaerőhiányt eredményezett, különösen a Nyugat-Dunántúlon.
- Az Ausztriába való ingázás lehetősége megkönnyíti a külföldi munkavállalást. (a határ 100-120 km-es körzetében.)

Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete megyénként (KSH 2018.)

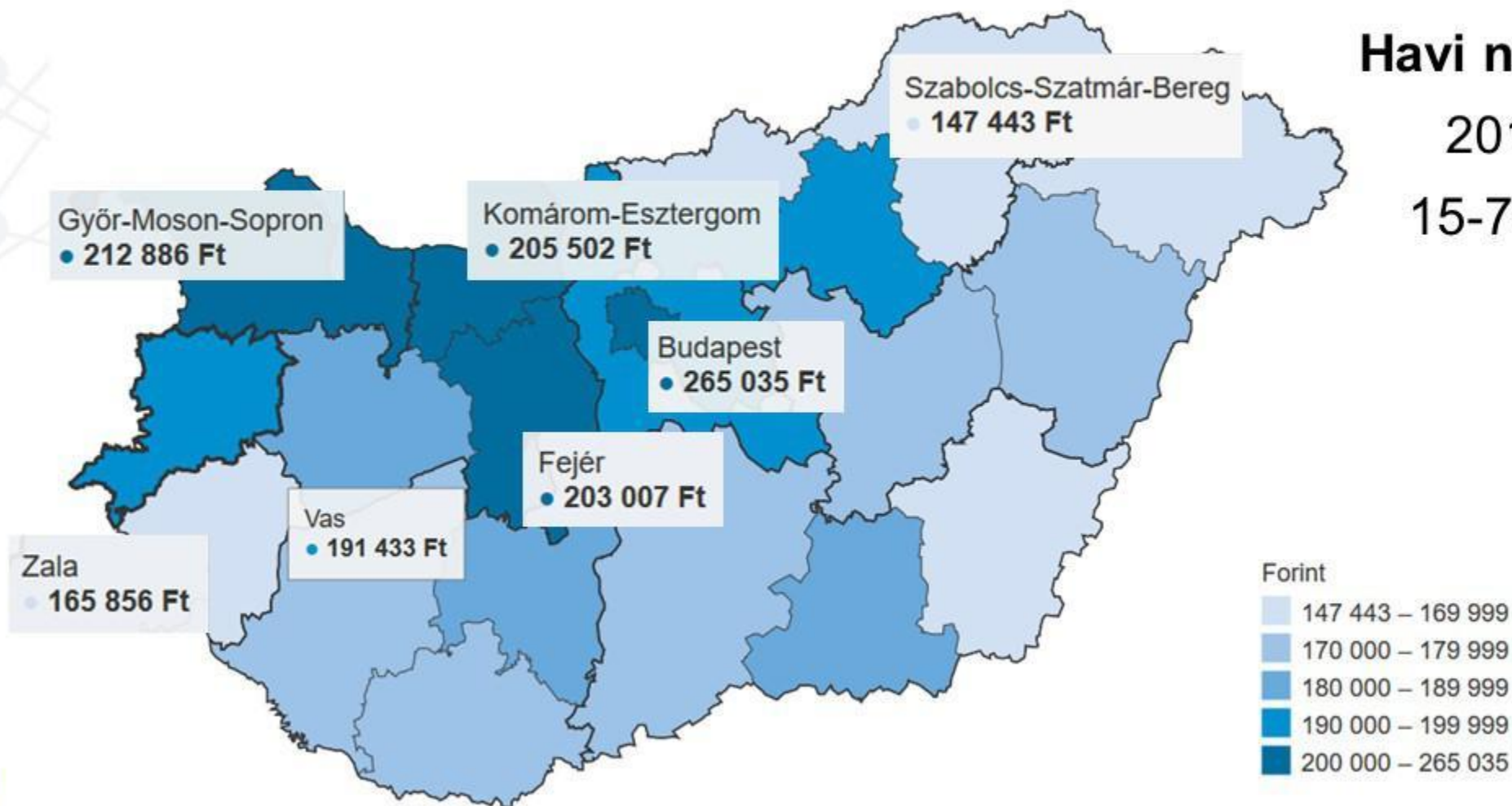

Megállapítások:

- A régiós nettó átlagkereset folyamatos növekedést mutat.
- A nyugat-dunántúli régióban jelentős keresetbéli különbségek vannak az egyes megyék között.
- A régió átlagkeresete nem éri el az országos átlagot!!!

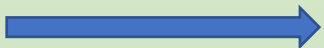
II. Vas megye foglalkoztatási helyzete

Havi nettó átlagkereset,
2018. I. negyedév,
15-74 éves népesség

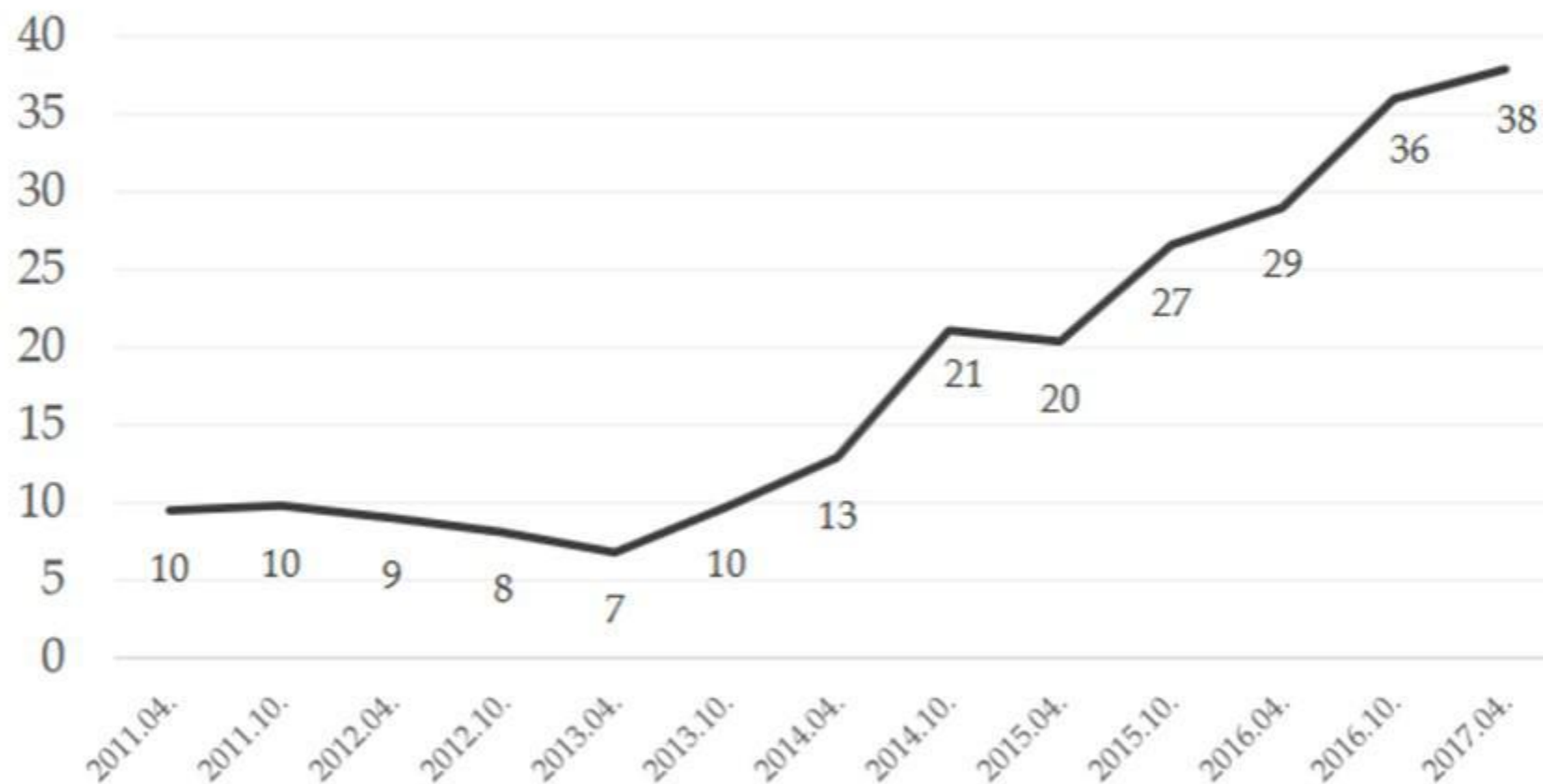
Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete megyénként (KSH 2018.)

További következtetések:

- Győr-Moson-Sopron megye kivételével a nyugat-dunántúli régió nettó átlagkeresete **elmarad az országos átlagtól**. Vas megye megközelíti, míg Zala megye messze 27 %-kal marad el attól. Ez az adat megdönteni látszik a „gazdag nyugat” típusú ideát.
- A 627 eurós régiós átlagkereset (benne az 520 eurós zalai adattal) fokozott nyomást indukál a külföldi (elsősorban ausztriai) munkavállalás irányába.
- Az osztrák nettó átlagkereset 2124 euró, ami **a régiós átlag közel 3,5-szerese!**
- Az elszívó hatás következtében krónikus munkaerőhiány alakult ki, ami még fokozódhat.

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

Krónikus munkaerő- és szakemberhiány

A cégük üzleti tevékenységét akadályozó tényezők között a munkaerő- és szakemberhiányt említők aránya

N=1823 - 3614

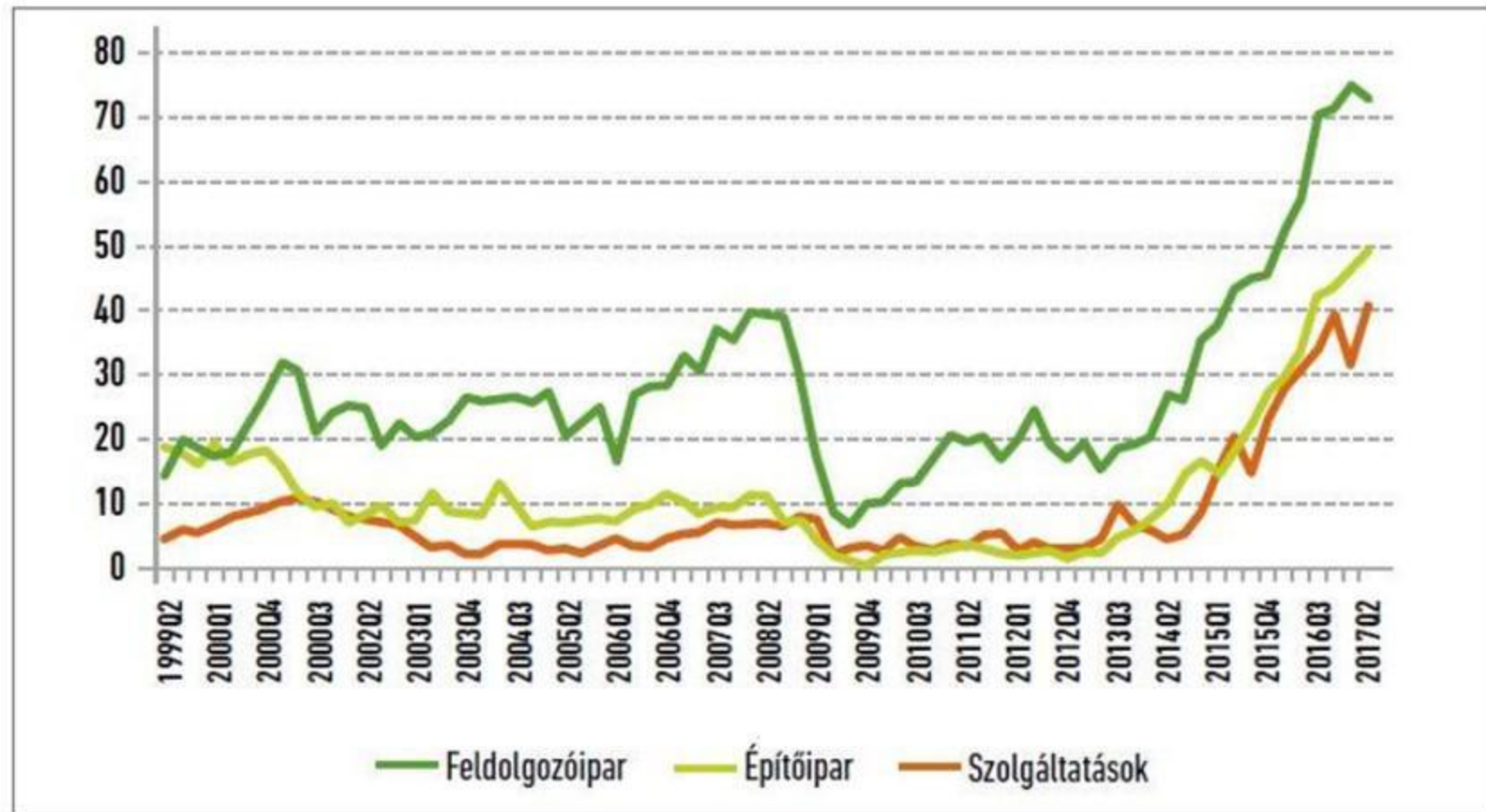
**2011.04. - 2017.04.
(százalék)**

Forrás: GVI Féléves vállalati konjunktúravizsgálatok

http://gvi.hu/files/researches/525/mhiany_2017_elemzes_171006.pdf

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

Munkaerő-hiány, mint termelést gátló tényező

Forrás:

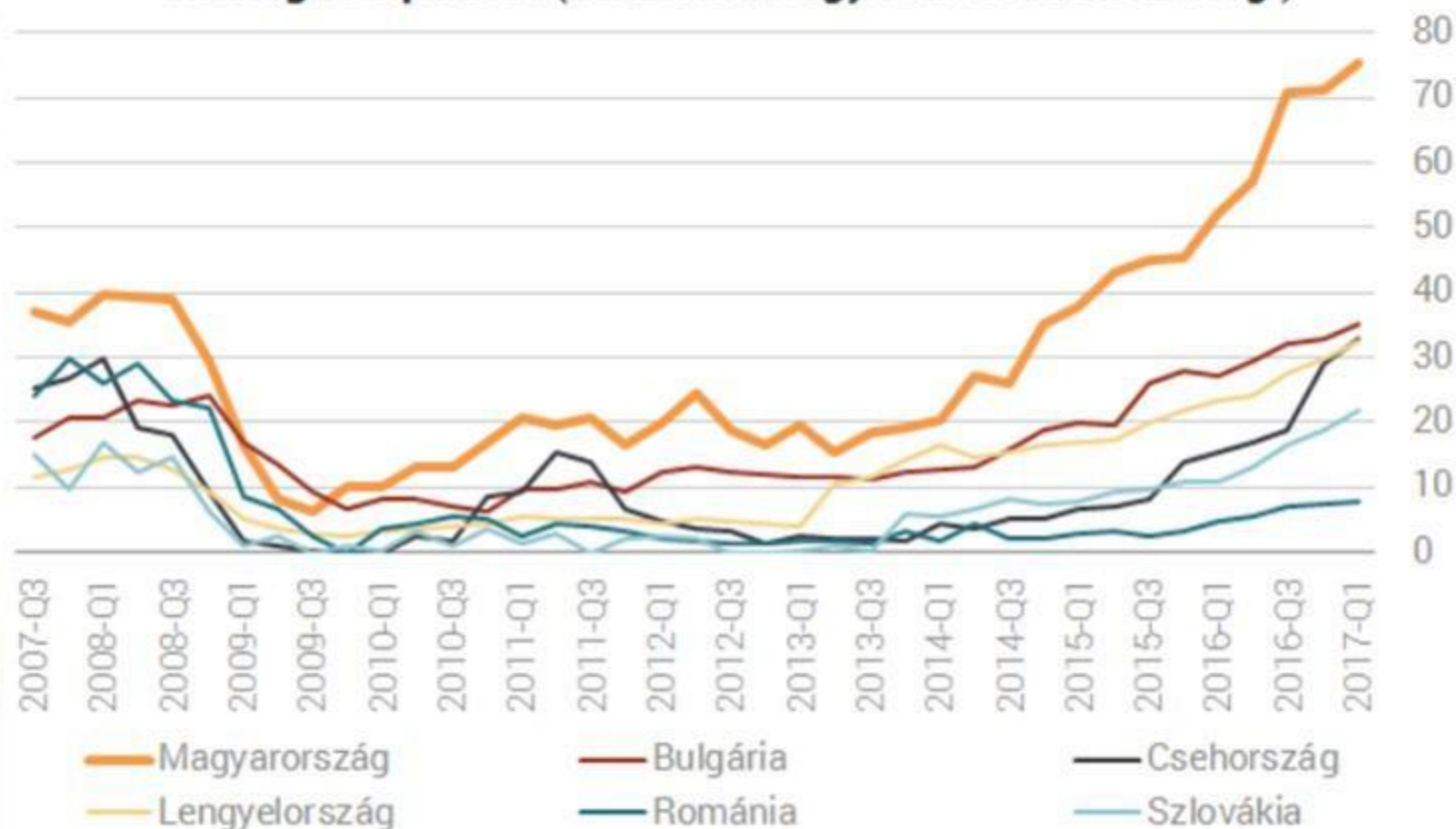
<https://www.agronaplo.hu/az-agrarkfolyoirat/2017/10/gazdasag-szemle/melkedo-foglalkoztatotak-szama-dramaian-gyorsulo-bernovekedes-kritikus-szinten-a-munkaerohiany>

Forrás: Eurostat, OTP Elemzési Központ

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

Munkaerő-hiány, mint termelést gátló tényező a környező országokban

Munkaerőhiány, mint a termelést korlátozó tényező a feldolgozóiparban (százalék, negyedévente, szesz. kiig.)

Forrás: Európai Bizottság-GKI, Portfolio

A magyar feldolgozóipar cégeket sújtja leginkább ez a jelenség, a cégek 75 százaléka küzd munkaerőhiánnyal, miközben 2016 utolsó negyedévében ez az arány csak 71 százalék volt.

Forrás:

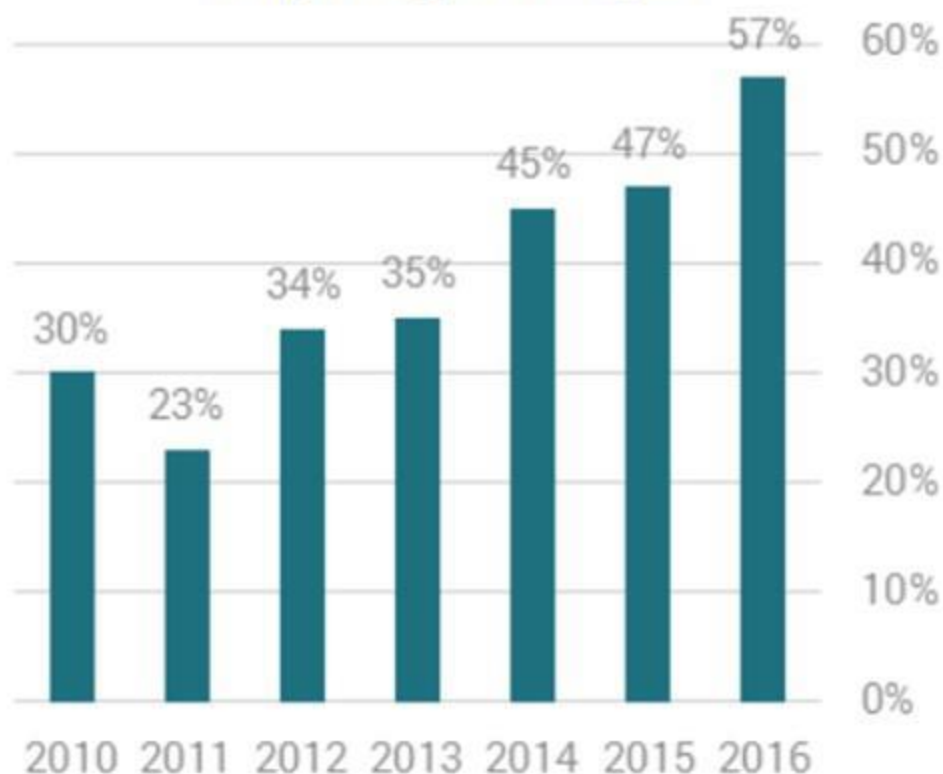
Európai Bizottság negyedéves gazdasági hangulatindexe

<http://index.hu/mindekozben/post/2017/01/30/a-gyakorban-durvult-a-munkaero-hiany-a-cegek-haromnegyed-nem-talal-embert/>

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

Krónikus szakemberhiány

Szakemberhiánnyal küzdő munkáltatók aránya Magyarországon

TOP10

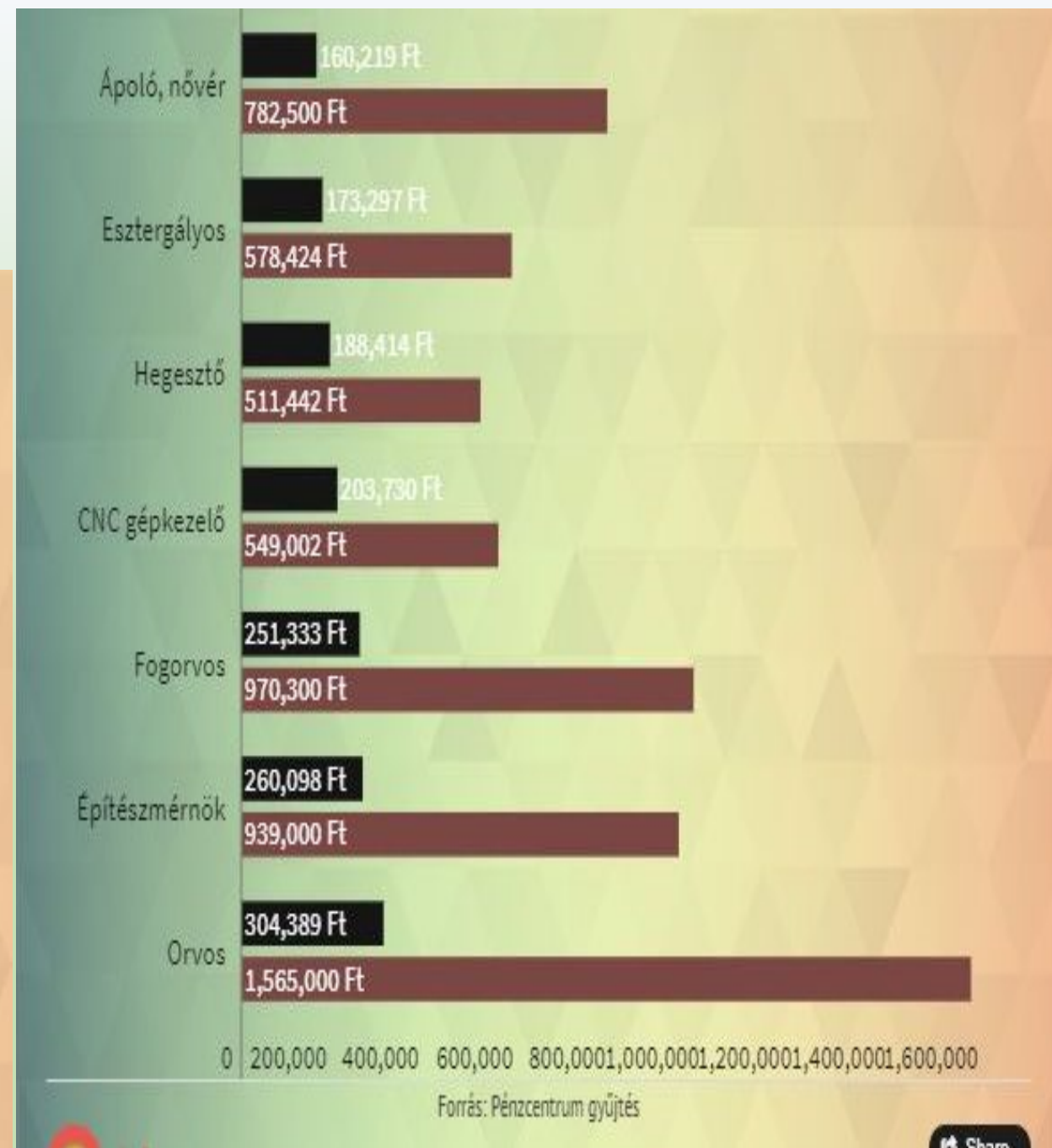
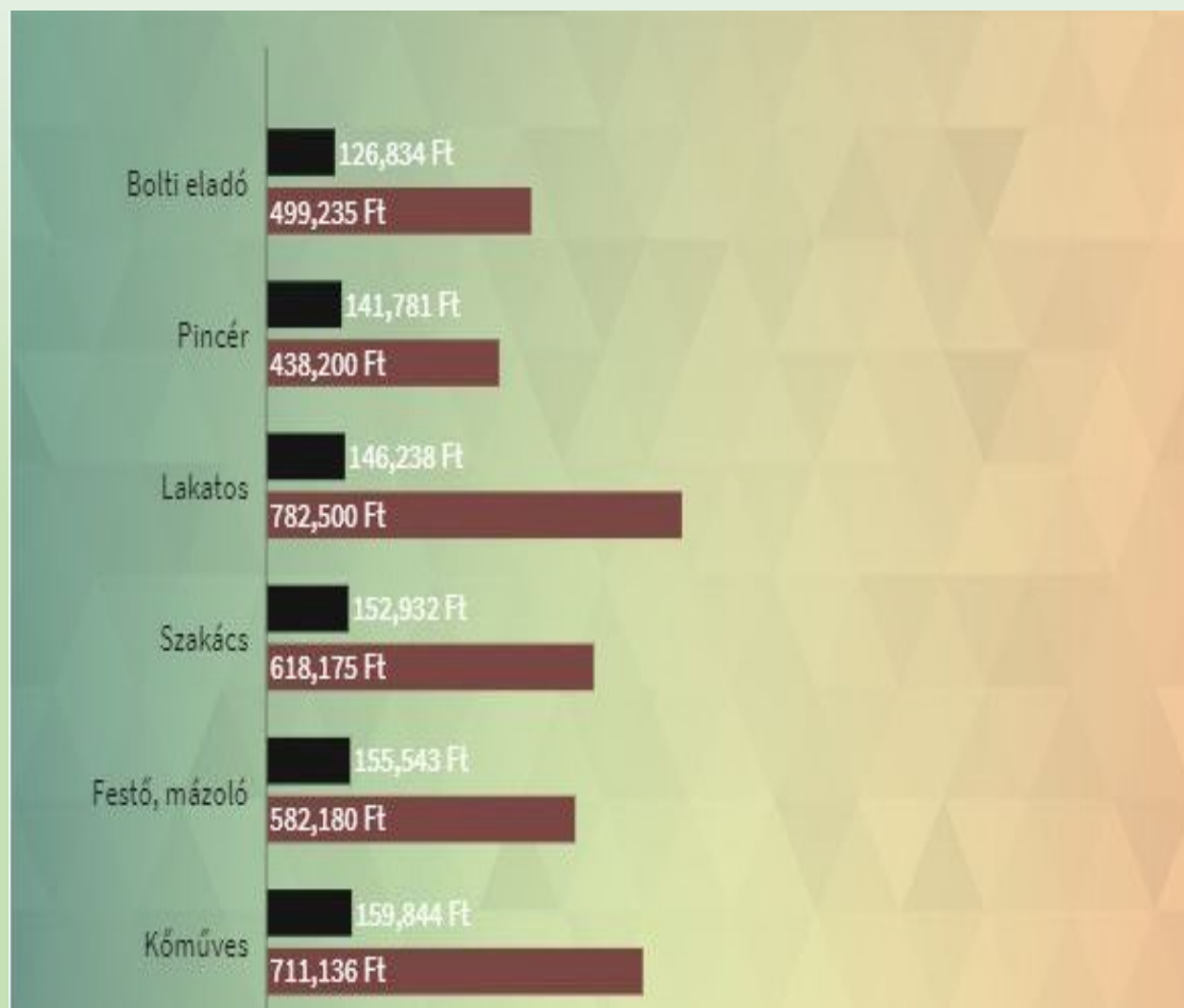
magyarországi hiányszakma

1. Szakmunkás
2. Sofőr
3. Mérnök
4. Vendéglátóipari dolgozó
5. Orvos
6. Informatikus
7. Csoportvezető
8. Könyvelő és pénzügyi szakember
9. Ápoló
10. Betanított munkás

Forrás: ManpowerGroup Hiányszakma Felmérés 2016

http://www.portfolio.hu/gazdasag/munkaugy/vilagviszonylatban_is_sulyos_a_magyarorszag_i_szakemberhiany.239206.html

Havi bruttó átlagkereset Ausztriában és Magyarországon (Ft-ban, 2016.)

I. Hazai munkaerő-piaci körkép

Magyarországról kivándorlók száma

←2010

2015→

VG-GRAFIKA

FORRÁS: KSH

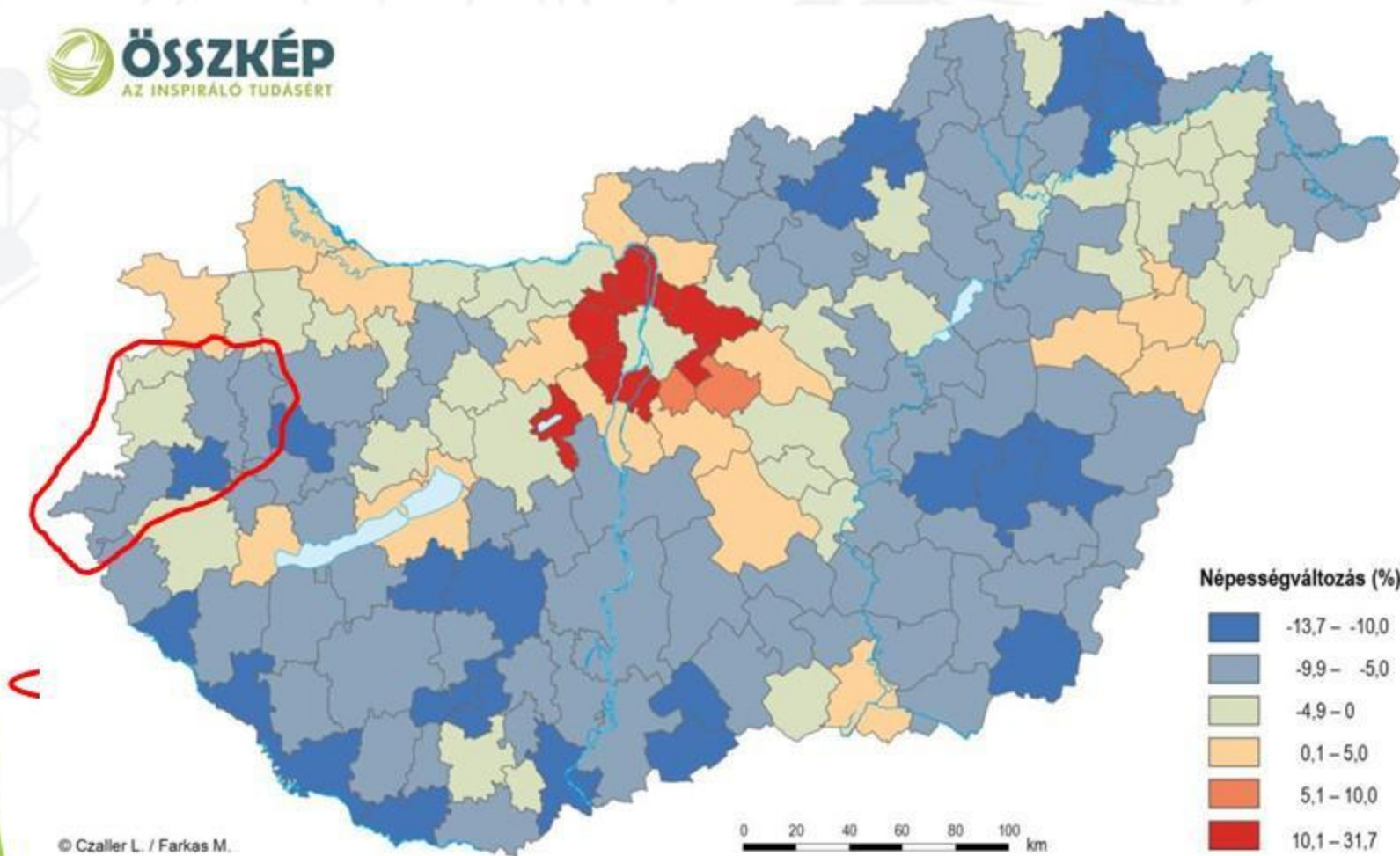
A migráns magyarok:

- **44 %-a 30 év alatti,**
- **75 %-a nem érte el a 40 éves kort sem**

Többségében a fiatalok mennek ki

II. Vas megye foglalkoztatási helyzete

A népesség változása
járásonként a 2001-es
és a 2011-es
népszámlálás között

III. A fluktuáció

Amit ellene tehetünk: a vállalkozások lehetséges lépései

A vállalkozások meglévő munkaerejük megtartása érdekében megtett, illetve tervezett lépései (n=400 , %)

Cél:

A munkaerő megtartása

Az egyén motivációs szintjének növelése

Új foglalkoztatási modellek terjedése

Forrás:
http://gvi.hu/files/researches/525/munkaerohiany_2017_elemzes_12000.pdf

KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÁS - NÉHÁNY ADAT...

- 600 ezerre tehető az Európában élő magyarok száma, nagy részük a 2004-es uniós csatlakozás után vándorolt ki (www.portfolio.hu).
- A KSH Népeségtudományi Intézete által 2015-ben publikált [Demográfiai Portré szerint](#) 2014 elején 330 ezer magyar élt Európában, ez három és félszerese volt a 2001-es számnak.
- Szintén a KSH vezette az úgynevezett [SEEMIG-projektet](#), melynek eredménye szerint 2013 elején 350 ezer olyan magyar élt a világban, akik 1989 után és legalább egy évvel a felmérés előtt hagyták el az országot.
- 2014 tavaszán [a külföldi cégalapítással foglalkozó kftkreator.hu oldal](#) is elkészítette a maga felmérését, ők 600 ezerre becsülték az Európában dolgozó magyarok számát. (www.portfolio.hu)

NÉHÁNY ADAT...

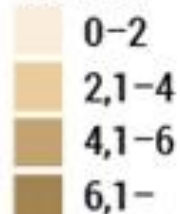
- Nem tartalmazza azokat, akik illegálisan dolgoznak az országban. Az EU-ban ugyanis semmilyen bejelentési kötelezettsége nincs annak, aki külföldre költözik, így pedig akár több tízezer olyan ember is lehet a rendszerben, akik a hivatalos statisztikában nem jelennek meg.
- A másik nehézség, hogy a fenti számok nem tartalmazzák az ingázókat, ez elsősorban **Ausztria** esetében lehet jelentős, a nyugati határ mentén a **napi ingázás** sem ritka.
- A kivándorlásnál a visszatérés még rosszabbul dokumentált, ezért a nettó egyenleg még bizonytalanabb. (www.portfolio.hu)

NYUGAT-MAGYARORSZÁG

- Személyes tapasztalat: égető a munkaerőhiány!
- Munkásszállóprogram: Zalaegerszegen 180 fős modern munkásszálló épül.
- Cégek: utazási támogatás (tömegközlekedés bérlet – 77%) és autózás támogatása (66%). Forrás: HVG
- KSH: 2018. második felében 83.600 üres álláshely volt Magyarországon.
- KSH: munkanélküliségi ráta: 3.6% volt.
- Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat: 107.800 és 3.8%.
- Dávid Ferenc (VOSZ): 160-210.000 főleg szakképzett munkaerőt keresnek országosan.
- Hiányszakmák: orvos, informatikus, mérnök, óvónő, buszvezető, tűzoltó, pénztáros, pincér, gázszerelő, villanyszerelő, vízvezetékszerelő, kőműves, ács, traktoros... stb.

■ Üres álláshelyek száma és a munkanélküliség régióinként, 2018. július

Munkanélküliségi ráta,*
százalék

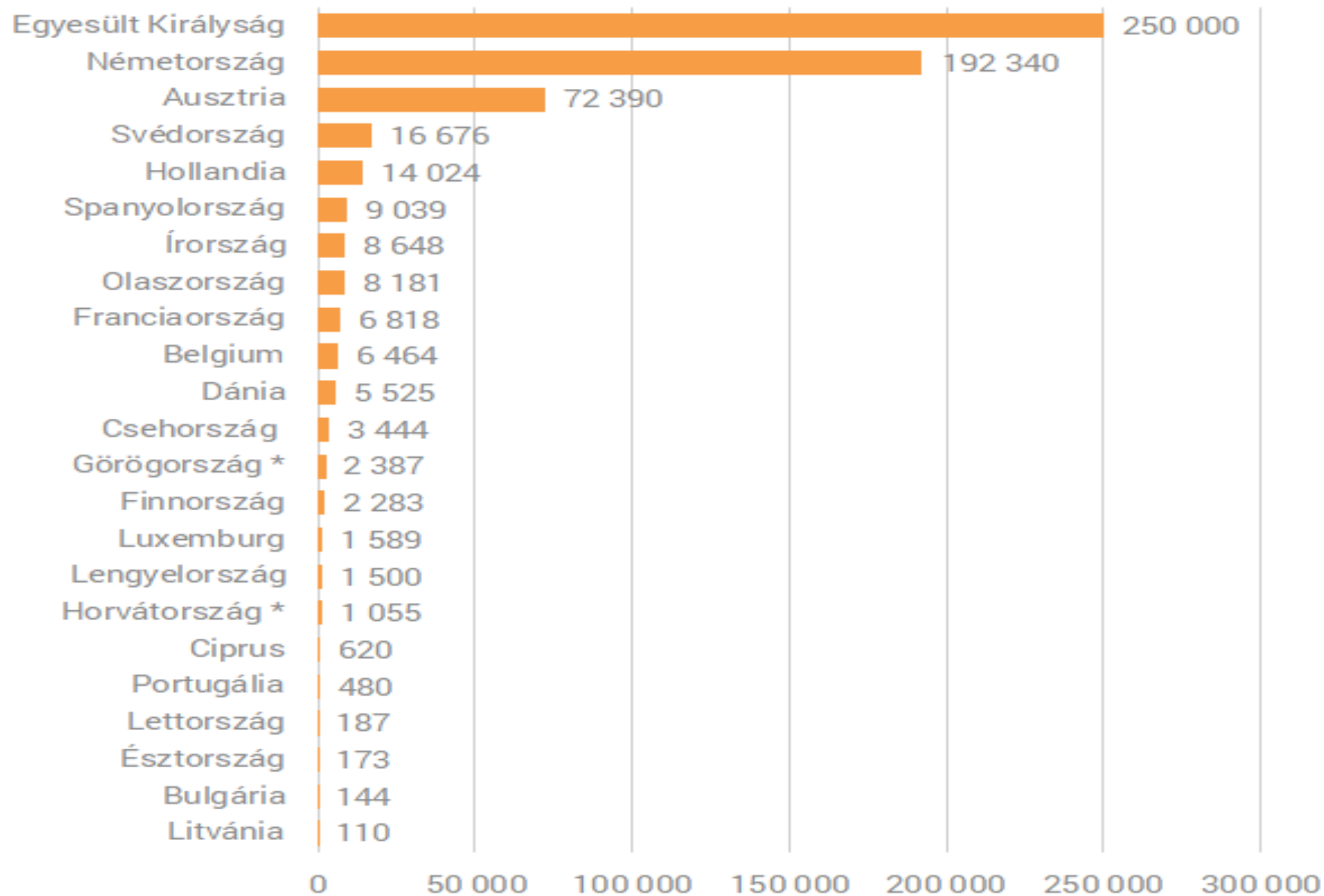
● a legnagyobb foglalkoztató

*A bejelentett álláskereső aránya a munkaképes, 15-64 éves korosztályban.

**Az ország más régióiban is foglalkoztat.

Forrás: Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, HVG-gyűjtés

Az EU-tagállamokban élő magyarok száma (módosított)

Forrás: statisztikai hivatalok, Portfolio

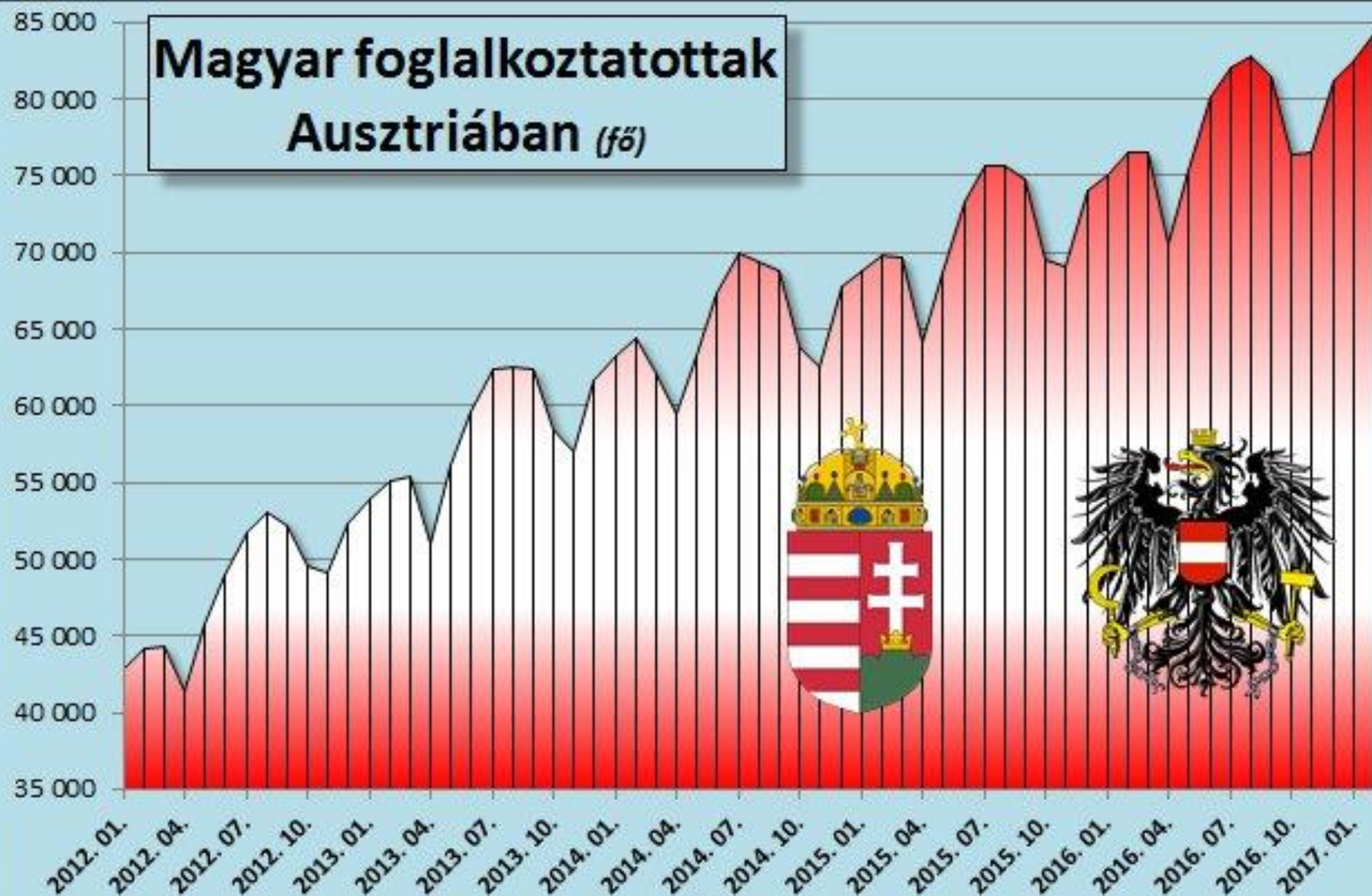
* 2011 (legfrissebb) adat

A külföldön élő 16–64 éves magyar állampolgárok aránya a helyi népességhez képest

százalék

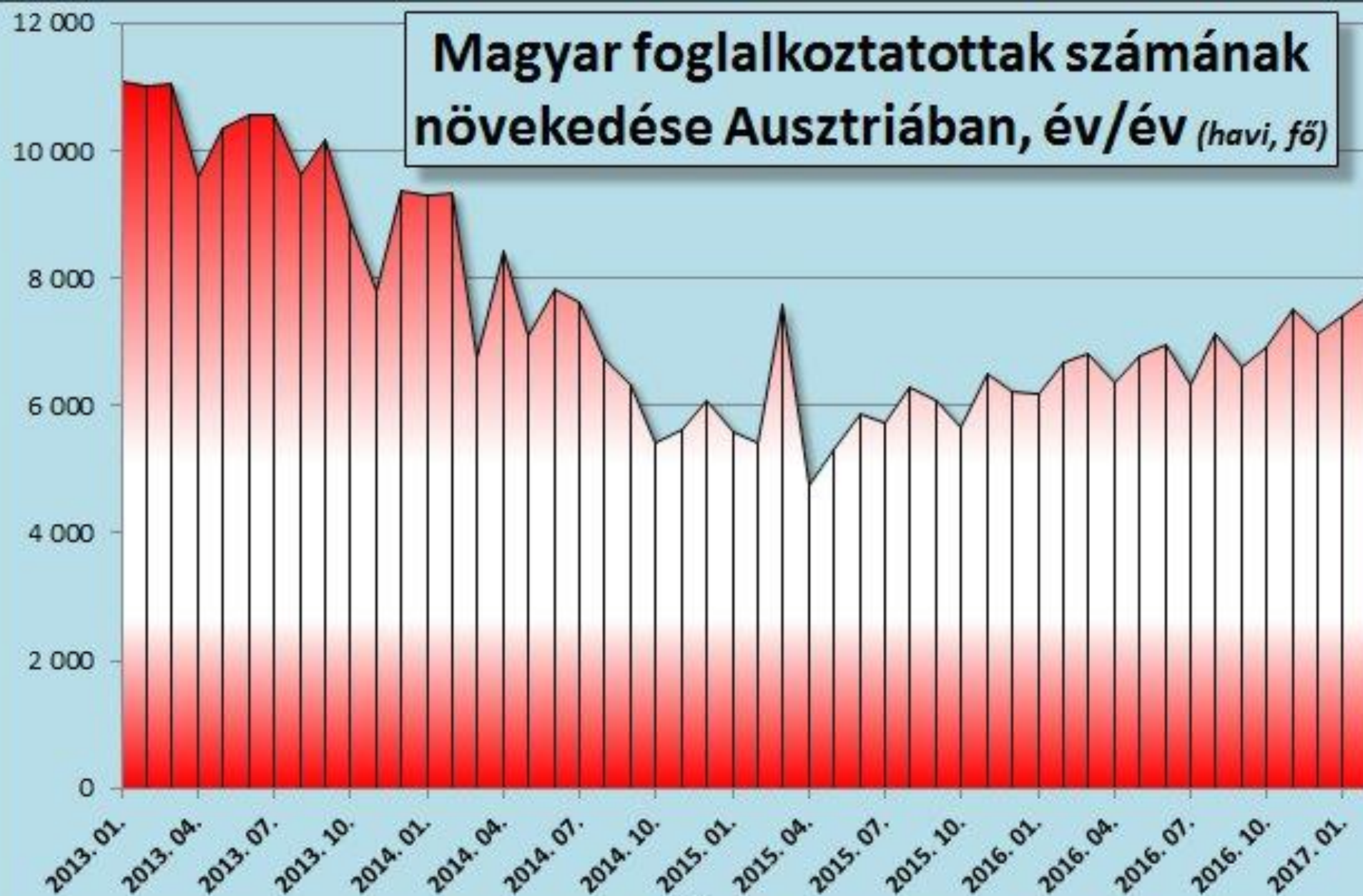

Magyar foglalkoztatottak Ausztriában (fő)

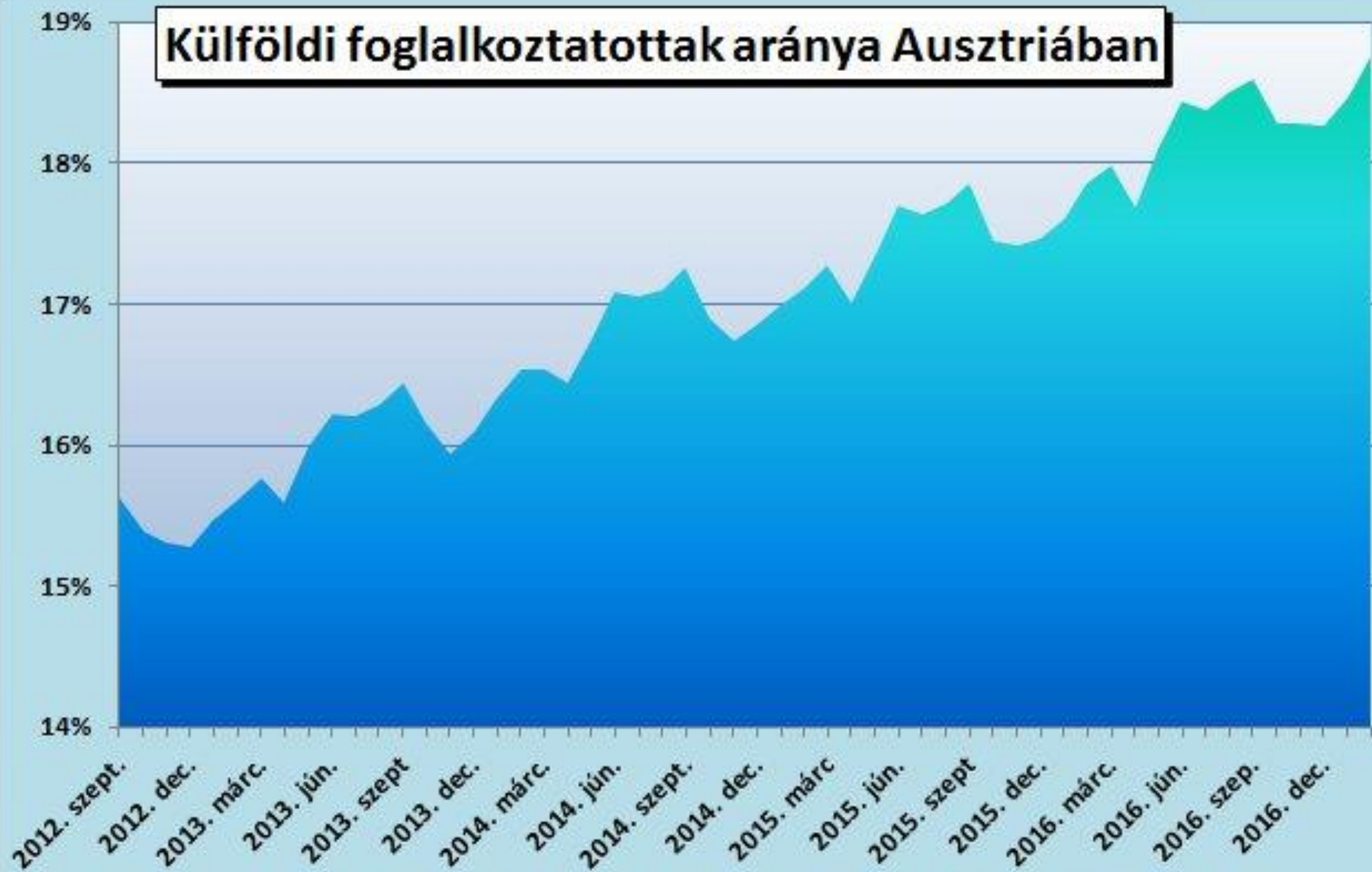
(Forrás: Hauptverband der Österreichischen Sozialversicherungsträger)

Magyar foglalkoztatottak számának növekedése Ausztriában, év/év *(havi, fő)*

(Forrás: Hauptverband der Österreichischen Sozialversicherungsträger)

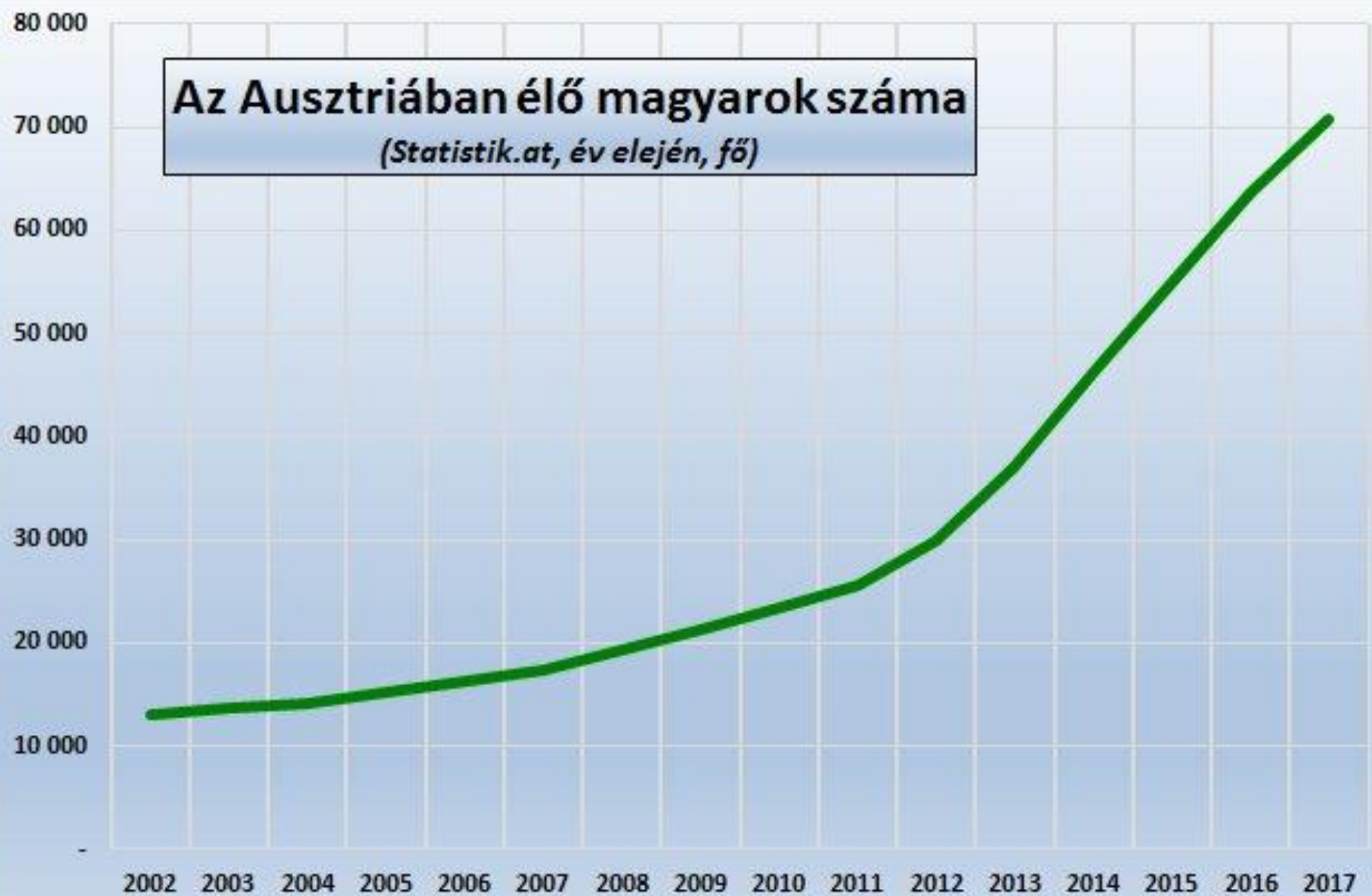
Külföldi foglalkoztatottak aránya Ausztriában

(Forrás: Hauptverband der Österreichischen Sozialversicherungsträger)

Az Ausztriában élő magyarok száma

(Statistik.at, év elején, fő)

MAGYAROK AUSZTRIÁBAN

- Mennyi lehet a magyarok közül, akik ebből a több mint 84 ezer emberből ingáznak? Az osztrák statisztikai hivatal friss adata: Ausztriában élő magyarok száma **63 550 főről 70 676 főre** emelkedett egy év alatt. Nyilván nem minden kint élő magyar dolgozik (gyermekek, nyugdíjasok, munkanélküliek, betegek), és nem minden kint dolgozó magyar él is ott (sokan ingáznak). (Forrás: privatbankar.hu)
- A 2016 eleji 63 550 főből 39 ezren voltak a legaktívabb, 25-49 éves korosztályban, további 6700 pedig 50-64 éves. Úgy tűnik tehát, hogy a **kint élő magyarok 72 százaléka, 45 600 ember lehetett egyértelműen keresőképes korban**. Ez 2017-ben arányosan már 50 887 fő lehetett. Ha mindannyian dolgoznának, akkor a másik, 84 258 fős adatból ezt kivonva **33 400 ingázó következne**. Ez persze csak hozzávetőleges becslés, hiszen e 25-64 éves korosztály felett és alatt is lehetnek dolgozók, és ebben a korosztályban is vannak inaktívak. (Forrás: privatbankar.hu)
- Ehhez jönnek persze még a **feketén dolgozók**, például alkalmi háztartási alkalmazottak, akiket a hivatalos statisztika nem tud felmérni. A Bécsbe ingázó takarítónő, bejárónő, a grazi bébiszitter, az idősgondozó. Esetleg szezonban építőipari, mezőgazdasági napszámosok, ha még van, aki a szigorú ellenőrzések ellenére meg meri kockáztatni az alkalmazásukat. (Forrás: privatbankar.hu)

A NÉPESSÉGSZÁM VÁRHATÓ VÁLTOZÁSA NÉHÁNY EURÓPAI ÁLLAMBAN

ORSZÁG	2015* ezer fő	2020 ezer fő	2050 ezer fő	2080 ezer fő
Ausztria (K 74%)	8 576	9 005	10 248	10 072
Belgium	11.209	11 580	13 273	14 189
Bulgária	7 202	6 954	5 564	4 593
Csehország	10 538	10 652	10 478	9 778
Dánia	5 660	5 887	6 685	6 858
Egyesült Királyság	64 875	67 237	77 569	82 424
Franciaország (K 54%)	66 415	67 819	74 377	78 689
Görögország	10 858	10 560	8 919	7 265
Hollandia	16 901	17 411	19 235	19 728
Horvátország (K 86%)	4 225	4 091	3 675	3 276
Írország (K 79%)	4 629	4 582	5 693	6 220
Lengyelország (K 87%)	38 005	37 931	34 373	29 045
Litvánia	2 921	2 750	1 957	1 658
Magyarország (K 39%)	9 856 Roma: 900 (9%≤) (2018) - Pénzes J.	9 790	9 287	8 692
Németország	81 198	83 752	82 687	77 793
Olaszország (81%)	60 796	60 719	58 968	53 785
Portugália (K 80%)	10 375	10 210	9 116	7 580
Románia	19 871	19 259	16 331	14 530
Spanyolország (K 68%)	46 450	46 562	49 257	50 988
Svédország	9 747	10 29313 273	12 681	14 388

KÖSZÖNÖM SZÉPEN A
FIGYELMET!